

Motion till riksdagen 2022/23:318

av **Markus Wiechel (SD)**

Avveckla Folkhälsomyndigheten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över en avveckling av Folkhälsomyndigheten i sin nuvarande form och fördela ansvaret på andra myndigheter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Folkhälsomyndigheten bildades den 1 januari 2014 efter att man slagit ihop två myndigheter: Smittskyddsinstitutet och Statens folkhälsoinstitut. Därtill fick den nya myndigheten merparten av de uppdrag som tidigare ålades Socialstyrelsen med miljöhälsa och miljö- och folkhälsorapportering. 2015 fick myndigheten dessutom det samordnade ansvaret för smittskyddsområdet, som tidigare legat under Socialstyrelsen. Syftet med att samla allt detta under ett tak var att en myndighet skulle komma att syssla med både smittskydd och annat folkhälsoarbete. Med andra ord blev det den nya (men personalmässigt bantade) myndigheten som skulle komma att göra bedömningar när det gällde allt ifrån frågor som rökning, alkohol och kost till fysisk aktivitet eller smittskydd.

Att en enda myndighet har så många olika uppdrag har i detta fall visat sig innebära stora problem, inte minst under coronapandemin. Myndighetens olika uppdrag har nämligen gjort arbetet mer komplicerat då olika åtgärder kan slå emot de olika målsättningar som myndigheten har. Vidare kunde vi se hur välbehövad expertis av olika skäl försvann från myndigheten sedan hopslagningen, vilket gjorde att myndigheten sorgligt nog saknade de främsta experterna under pandemin. Detta problem kom att bli extra allvarligt då den då sittande socialdemokratiska regeringen mer eller mindre sköt ifrån sig allt ansvar på andra myndigheter och närmast konsekvent vägrade att fatta de politiska beslut som behövdes för att skydda invånarna från smitta. Resultatet blev att det svenska svaret på pandemin kom att bli ett av världens sämsta, med skyhöga döds- och smittotal utan att man ens kunnat mäta någon ekonomisk vinst.

Coronakommissionen riktade som bekant svidande kritik mot den socialdemokratiska och miljöpartistiska regeringen för dess bristfälliga och i vissa fall närmast obefintliga pandemipolitik, men man riktade också kritik mot Folkhälsomyndigheten. Kommissionens ordförande förklarade bland annat bristerna med att myndigheten hade olika uppdrag, vilket skapade förvirring, och han menade att man därför borde ha försökt klargöra hur olika uppdrag skulle vägas mot varandra.

Det är med andra ord tydligt att Folkhälsomyndigheten i dess nuvarande form är dysfunktionell. Mot bakgrund av detta bör det göras en rejäl översyn av Folkhälsomyndigheten för att grundligt se över dess uppbyggnad, av såväl ansvarsområden som expertis, och därefter avveckla myndigheten i dess nuvarande form så att ansvaret kan fördelas på andra existerande eller nya myndigheter.

Markus Wiechel (SD)